

EIENDOMSANERING AS
Stensarmen 4
3112 TØNSBERG

Saksbehandler, innvalgstelefon
Kathrine Helen Sundeng, 33371182

Vedtak om tillatelse til utfylling og tiltak i forurenset grunn på Risøya i Larvik kommune

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Eiendomsanering tillatelse, etter forurensningsregelverket, til graving og utfylling på Risøya ved gbnr. 5001/495, 693, 978 i Larvik kommune.

Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven §§ 11 og 16.

Tillatelsen gis på vilkår angitt i eget vedlegg, og er gyldig i tre år fra dags dato.

Frister

- Graveplan med tilhørende kart, samt rutiner for sortering og prøvetakning under graving oversendes Statsforvalteren senest seks uker før oppstart av arbeidene
- Rapportere om utført arbeid innen seks uker etter at tiltaket omfattet av tillatelsen er fullført.

Vedtak om gebyr

Eiendomsanering skal betale et gebyr på kr 74 800 (sats 5) for Statsforvalterens behandling av søknaden om tillatelse. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4.

Bakgrunn

I henhold til gjeldende reguleringsbestemmelser skal sjø- og fyllingsfronter sikres med tilfredsstillende erosjonssikring og spredningsforebyggende tiltak. All avfallsmasse med organisk innhold samt forurensete masser over akseptkriterier innenfor planområdet skal masseutskiftes.

Søknaden

GrunnTeknikk AS søkte 14.2.2023 på vegne av Eiendomsanering om tillatelse etter forurensningsregelverket til å masseutskifte og etablere et filter - og erosjonslag på Risøya, gbnr. 5001/495, 693, 978 i Larvik kommune.

Formålet med utfyllingen er spredningsforebygging og erosjonssikring av gammel fyllingsfront. Langs fyllingsfronten skal det legges filterlag med en mektighet på 1 meter (fraksjon 0/32) etterfulgt av fiberduk og et nytt filterlag med en mektighet 0,3 meter (fraksjon 22/120). Ytterst skal det etableres erosjonssikring med en mektighet på 1 meter. Utfyllingsmassene skal bestå av rene mineralske masser fra lokale pukker, som er knust og sortert.

Før det etableres et filterlag vil det graves gjennom masser på land. Gjenværende masser skal ikke overskride 3 % total organisk karbon eller de stedspesifikke akseptkriteriene. Omfanget av denne oppgravingen er usikkert da dette vil være avhengig av hva som påtreffes av masser.

Under arbeidene skal det benyttes siltgardin som omslutter tiltaksområdet og det legges opp til å benytte turbiditetsmåler. Det søkes om å få utført arbeidene i perioden 1. oktober – 31. mars.

Uttalelser fra andre instanser

Larvik kommune skriver i e-post av 25.4.2023 at erosjonssikringstiltak er i detaljplanen for Risøyhavna og Risøybukta forankret i plankartet og i planbestemmelsene. Sjø og fyllingsfronter skal sikres mot marintekniske påkjenninger. Utformingen av tiltakene skal begrense påkjenninger fra stormflo og høy sjøvannstand, hindre utlekking av forurensning til sjø og hindre inntrengning av sjøvann i fyllingen.

Forhåndsvarsling og offentlig høring

Søknaden ble forhåndsvarslet til sakens parter og andre berørte, samt til offentlig høring ved annonse i Østlands-Posten og lagt ut på Statsforvalterens nettsider, jf. §§ 36-6 til 36-8 i forurensningsforskriften. Høringsfristen var 18.4.2023.

Det kom inn 5 høringsuttalelser som er oversendt tiltakshaver for kommentarer. Nedenunder følger en oppsummering av høringsuttalelsene med på følgende kommentar fra tiltakshaver. Uttalelser fra Norsk Maritimt museum, Vestfold og Telemark Fylkeskommune og Larvik Havn og tas til etterretning av tiltakshaver, og er ikke videre kommentert.

Kystverket skriver i brev av 08.03.2023 at tiltaket kan være søknadspliktig etter havne- og farvannsloven. De viser til at tiltaket ligger i kommunens sjøområde, og at det dermed er kommunen som vurderer saken og eventuelt fatter vedtak etter havne- og farvannsloven. De minner om at dersom det skal etableres markeringsbøyer eller lignende skal søknad om dette sendes til Kystverket for vurdering etter havne- og farvannsloven §10.

Grunnteknikk svarer på vegne av tiltakshaver at det er sendt søknad til lokal havnemyndighet (Larvik Havn). Det er per nå ikke lagt opp til bruk av markeringsbøyer eller lignende da det kun skal utføres tiltak/sikring nært land.

Norsk Maritimt museum skriver i e-post av 10.3.2023 at det ikke er kjent at det finnes kulturminner i sjø i området som blir berørt av tiltaket. De har ingen merknader til omsøkt tiltak utover det som følger av meldeplikt ved eventuelle funn av kulturminner under anleggsarbeidet, jf. kulturminneloven §§ 8,2 og 14,3.

I brev av 24.3.2023 viser Borrettslaget Måkeveien 9 til vedtatte reguleringsbestemmelser for området med hensyn til at det ikke skal utføres anleggsarbeid i perioden 15. april -15. juni. De påpeker at planlagt arbeidsperiode vinter/vår 2023 for tiltaket vil kunne være i strid med bestemmelsene. De forventer at tidsbegrensning satt i reguleringsbestemmelsen presiseres ved en

evt. tillatelse. Øvrige uttalelser omhandler planlagt utbygging i Risløybukta tilknyttet plan- og bygningsloven.

Grunnteknikk svarer på vegne av tiltakshaver at de vil forholde seg til reguleringsbestemmelsenes rekkefølgekrav som omtaler tidsperiode for anleggsarbeider, og arbeidene med erosjonssikring vil for øvrig følge de krav og pålegg Statsforvalteren gir i sin tillatelse.

Vestfold og Telemarks Fylkeskommune skriver i e-post av 29.3.2023 at tiltaket ikke berører kulturminner på land og dermed har de ingen merknader til saken

Larvik Havn skriver i e-post av 17.04.2023 at de har ingen merknader til prosjektet.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er delegert myndighet for utfylling i sjø når tiltaket skjer fra land og skip (Miljødirektoratet rundskriv T-3/12, 2012).

Statsforvalteren er forurensningsmyndighet for opprydning av nedlagte kommunale deponier, med enkelte unntak, rundskriv T-3/12.

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 kan forurensningsmyndigheten gi tillatelse med vilkår til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Kravene i vannforskriften §§ 4 - 6 og naturmangfoldloven kapittel 2 legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelse etter forurensningsloven.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og endringssøknad må foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Statsforvalterens vurdering

Det omsøkte tiltaket er lokalisert i randsonen til og på deler av grunnforurensningslokaliteten Bukta Stavern (Lokalitetsnr. 2814). Søknaden gjelder tiltak langs sjøfronten på de nordvestlige delene av eiendommen med formål om spredningsforebygging og erosjonssikring i strandsonen mot sjø. Et viktig prinsipp når forurensningsmyndigheten vurderer tillatelse og vilkår i slike saker, er at tiltakene skal bidra til en miljømessig forbedring i området og ikke skal være til hinder for fremtidige tiltak.

Etablering av filter- og erosjonssikringslag mot Agnes- og Børrestadbukta vil redusere spredning av forurensning til sjø etter gjennomført tiltak. Det vil også være et viktig avbøtende tiltak for å redusere forurensning som følge av planlagt masseutskifting i bakenforliggende arealer.

Under arbeidene vil det kunne være spredning av forurensning til sjø og nedslamming. Som omsøkt setter vi vilkår om siltgardin for å redusere spredning av partikler ut av tiltaksområdet under arbeidene. På bakgrunn av at området er grunt skal utsetting, håndtering og opptak av siltgardinen utføres med særlig aktsomhet med kontroll- og overvåkning, som beskrevet av konsulent engasjert

tiltakaver. For å kontrollere avbøtende tiltak med hensikt å redusere partikkelspredning stiller vi krav om å overvåke med turbiditet.

For å redusere risiko for tilført forurensning stiller vi som krav at masser som tilføres, inkludert filter- og erosjonslag, ikke skal være forurenset, det vil si ikke overstige normverdi¹.

Ved oppgraving av masser har vi lagt masseutskifting som tiltaksmetode med opprydningsformål til grunn for våre vurderinger. I henhold til søknaden skal fyllingsfront mot sjø, innenfor tiltaksområdet, masseutskiftes før etablering av filter- og erosjonslag. Vi stiller krav om at alle masser som overstiger 3 % totalt organisk karbon eller som overstiger akseptkriterier for arealbruk gjeldene for området (dvs. boligformål, jf. veileder TA-2553) skal fjernes og leveres til lovlig mottak som omsøkt.

Vi stiller som krav at masser med uakseptabel forurensning skal fjernes så dypt det lar seg gjøre, og at det som minimum skal graves ned til det dypet som er fri for avfall. Dette vil føre til mest mulig miljøforsvarlig tiltak som er varig og robust.

Etter tiltak må områdene omfattet av søknaden ha akseptable forurensningsnivåer for arealbruk og spredningsrisiko. De aktuelle områdene er regulert til grønnstruktur, samt bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone. Statsforvalteren mener at både mest følsom arealbruk (boligformål) og føre-var prinsippet for spredning bør legges til grunn i denne saken. Etter gjennomført masseutskifting skal derfor hele tiltaksområdet være henhold til akseptkriterier gitt i Miljødirektoratets veileder for «Forurenset grunn»² gjeldene for «boligområde», herunder grønnstruktur som er gjeldende arealbruk for området. Tiltaks mål satt som vilkår 4.1 i tillatelsen skal være oppnådd før oppstart av arbeidene med filter- og erosjonslag, og dette skal dokumenteres i sluttkontrollen.

Masser som graves opp er næringsavfall og omfattes av reglene for disponering i forurensningsloven § 32. Dette innebærer blant annet at oppgravde masser skal som hovedregel bringes til lovlig avfallsanlegg eller gjenvinnes. Masser kan gjenvinnes dersom vilkårene for slik bruk gitt i § 32 oppfylles. Vi gir tillatelse til gjenbruk av jord- og steinmasser som er i tråd med tiltaks målet, jf. vilkår 4.1 i tillatelsen. Gode rutiner for sortering og prøvetaking under utgraving anser vi som vesentlig for å redusere faren for at avfallsmasser som ikke tilfredsstillers akseptkriteriene blir gjenbrukt. Vi stiller som vilkår at graveplan, samt rutiner for sortering og prøvetaking med tilhørende kart skal oversendes Statsforvalteren før oppstart av arbeidene.

Eiendomsanering har ansvar for å kontrollere at avfallsmottakene har nødvendige tillatelser til å håndtere avfallet de tar imot. Vi ser som svært sannsynlig at det aktuelle område inneholder masser og gjenstander med høyt organisk materiale, og gjør oppmerksom på forbudet mot deponering av avfall med mer enn 10 % totalt organisk karbon, jf. avfallsforskriftens § 9.4 (jf. vedlagt informasjon brev).

¹ jf. forskrift om begrenset av forurensning (forurensningsforskriften) av 06.01.2004, nr. 931, kapittel 2 om opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider vedlegg 1.

² <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/forurensning/forurenset-grunn/for-naringsliv/forurenset-grunn---kartlegge-risikovurdere-og-gjore-tiltak/>. Jf. TA 2553/2009.

Naturmangfoldloven

Tiltaket vil berøre Agnesbukta/Børrestadbukta registrert som et viktig brakkvannsdelta med bløtbunnsområder i strandsonen og et viktig ålegrassamfunn. Ved gbnr 5001/693 ,978 er det registret en semi-naturlig strandeng av stor verdi med dårlig tilstand (naturbase.no).

Agnesbukta er registeret som et viktig funksjonsområde for fugl hvor det er registrert et stort antall truede fuglearter som er næringsøkende, hekkende og rastende. Øst for Risøya, ca. 300 m fra tiltaksområdet er det registrert gyteområde for sild som benyttes. Statsforvalteren mener kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig oppfylt med hensyn de krav som stilles i naturmangfoldloven § 8 for å kunne ta beslutning i saken.

Støy og forstyrrelser kan påvirke rastende trekkfugl og hekkende sjøfugl som benytter området. I Agnesbukta er aktiviteten fra fugl stor hele året. I vintermånedene er aktiviteten lavere. Statsforvalteren har vurdert konsekvens for fugl opp mot fremdrift og samfunnsnytte av prosjektet, og funnet grunn til å fastsette tidsrestriksjoner. Av hensyn til fugl tillates ikke tiltak i området i perioden 31. mars til 31. oktober.

Fyllingsfronten som grenser til grunnvannsarealene består blant annet av forurenset masser med ulike avfallfraksjoner som er synlig i dagen, og vi anser tiltaksområdet som forringet gjennom menneskelig påvirkning. Etter gjennomført tiltak vil spredning fra landarealene reduseres og deler av forurenset sjøbunn være tildekket, i tillegg til at avfallsmasser vil være fjernet. Dette vil potensielt redusere miljøgiftenes belastning på økosystemet og på lang sikt ha en positiv effekt for miljøet, jf. naturmangfoldloven. § 10.

Tiltaket anses til å utgjøre et naturinngrep med negativt påvirkningsbidrag som følge av arealbeslag av registret brakkvannsdelta, bløtbunnsområde og strandeng. Tiltaket vil imidlertid i hovedsak berøre strandlinjen og direkte arealtap av registrerte naturverdier er lite sammenliknet med total arealet av tilsvarende naturtyper i vannforekomsten. Det er satt som krav at tiltaket skal utføres utenfor de mest sårbare periode for fugl. Statsforvalteren anser ikke tiltaket til å utgjøre en vesentlig fare for at forvaltningsmålene for naturtypene og artene som lever der ikke oppnås, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Området skal i henhold til reguleringsbestemmelsene opparbeides som buffersone som hindrer ferdsel til ned mot strandkanten. Dette vil også tilrettelegge for at arter som benytter området blir hensyntatt etter utført tiltak.

Etter Statsforvalterens vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og virkninger på naturmangfoldet. Førre-var-prinsippet får dermed ikke anvendelse, jf. naturmangfoldloven §§ 9.

Tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltakene volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakenes og skadens karakter, jf. naturmangfoldloven § 11. Prinsippet ivaretas ved at tiltakene tillates gjennomført med satte vilkår som tiltakshaver må bekoste.

Tiltaket må utføres på mest mulig skånsom måte for å hindre spredning av forurensing og nedslamming av nærliggende miljø. Statsforvalteren stiller krav til avbøtende tiltak, overvåking og massedisponering, jf. naturmangfoldloven § 12. Det skal også tas særlig hensyn til andre forhold som kan virke spredningsreduserende, herunder vurdering av strøm, værforhold og tidevann.

Det er ikke registret fremmede arter i området. Vi gjør imidlertid oppmerksom på at tiltakshaver plikter å utføre tiltak for å hindre spredning av fremmede arter, jf. naturmangfoldloven § 28 andre ledd.

Vannforskriften

Agnesbukta/Børrestadbukta er en skjermet bukt som ligger i vannforekomsten Larviksfjorden. Vannforekomsten er et moderat eksponert kystområde på nesten 21 km² med moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand. Miljømålet god økologisk tilstand er satt til 2022 – 2027. Miljømålet for kjemisk tilstand er satt til god med måloppnåelse i 2027 – 2033.

Statsforvalteren vurderer det ikke som sannsynlig at anleggsperioden vil medføre at miljømålene ikke nås, eller at vannforekomstens tilstand vil forringes etter vannforskriftens definisjon. På lengre sikt vil tiltaket kunne bidra til å nå miljømålene etter vannforskriften.

Andre forhold

Det omsøkte tiltaket er kortvarig og det forventes å skape begrenset støy. Statsforvalteren setter ikke spesifikke støykrav.

Konklusjon

Statsforvalteren har vurdert negative konsekvenser for miljøet og naturverdier opp mot de fordeler tiltakene vil medføre. Vi har lagt vekt på tiltakets formål om miljømessig forbedring. De positive langtidseffektene for samfunn og miljø vurderes å være større enn ulempene i form av potensiell skade på naturmangfoldet, og spredning av forurensning under tiltaksgjennomføring. Statsforvalteren gir på denne bakgrunn tillatelse det omsøkte tiltaket.

Gebyr

Som varslet per brev av 12.4.2023 medfører behandling av søknad om tillatelse et gebyr i henhold til forurensningsforskriften kapittel 39. Vi har ikke mottatt kommentarer til varselet.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Faktura vil bli ettersendt fra Miljødirektoratet.

Klageadgang

Vedtak om tillatelse og gebyrsats kan påklages av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse **innen tre uker** fra underretningen om vedtaket er kommet frem. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

En eventuell klage skal sendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Klageinstansen er Miljødirektoratet.

Det gis ikke oppsettende virkning på en eventuell klage på gebyrsats. Gebyret må derfor betales, og dersom det gis medhold i klagen, vil restbeløpet tilbakebetales.

Med hilsen

Siv Hege Wang Grøvo (e.f.)
fagsjef

Kathrine Helen Sundeng
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vilkår - tillatelse til tiltak - forurenset grunn - Risøya – Eiendomsanering
- 2 Informasjonsbrev - deponering av avfall fra sanering av nedlagte deponier

Kopi til:

Tjølling Jeger og fiskerforening			
EIENDOMSANERING AS	Stensarmen 4	3112	TØNSBERG
FISKERLAGET SØR	Stenersgata 2	0184	OSLO
NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND	Rådhusgaten 27A	3290	STAVERN
AVD VESTFOLD			
Norsk Maritimt Museum			
GrunnTeknikk AS v/Asbjørn Reisz			
Brit Frøydis Bugge	Risøyveien 29	3290	STAVERN
Bente Walin	Risøyveien 23	3290	STAVERN
VESTFOLD FISKERLAG	c/o Geir Uno Dreng Tjøllingveien 429	3280	TJODALYNG
Kristin Eggli-Solberg	Risøyveien 25	3290	STAVERN
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Torgard	7485	TRONDHEIM
Statens naturoppsyn /v Lindseth	e-post		
FISKERIDIREKTORATET	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
BIRDLIFE NORGE AVDELING VESTFOLD	Postboks 162	3201	SANDEFJORD
Småfisker`n Stavern og Larvik	e-post		
Tom Erling Sollie	Ringshaugveien 18	3154	TOLVSRØD
VESTFOLD OG TELEMAR	Postboks 2844	3702	SKIEN
FYLKESKOMMUNE			
Kjetil Titlestad	Gamle Stavernsveien 132	3267	Larvik
Wenche Henie Aaneby	Risøyveien 31	3290	Stavern
Kjell Reidar Bugge	Risøyveien 29	3290	STAVERN
Stine Karlsson	Risøyveien 27	3290	STAVERN
Tommy Bjarne Nordang	Risøyveien 21	3290	Stavern
NATURVERNFORBUNDET I LARVIK	c/o Anders Faugstad Mæland Tagtvedtveien 8	3258	LARVIK
Skjærgårdstjenesten, Vestfold			
NATURVERNFORBUNDET I VESTFOLD	c/o Christopher C. Prydz Gallaher Vestvangveien 25	3212	SANDEFJORD
Larvik Havn KF			
LARVIK KOMMUNE	Postboks 2020	3255	LARVIK
RISØYBUKTA AS	c/o Eiendomsanering AS Stensarmen 4	3112	TØNSBERG
STAVERN BYGGMARKED AS	Terneveien 2	3290	STAVERN
STAVERN PANORAMA BORETTSLAG	Postboks 263	3251	LARVIK
Atle Solberg	Risøyveien 25	3290	STAVERN
Tormod Hvidsten	Risøyveien 23	3290	STAVERN

KYSTVERKET	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Norsk Maritimt Museum			
Karl Arne Aaneby	Risøyveien 31	3290	Stavern
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV I	Stadionveien 5	3214	SANDEFJORD
VESTFOLD			
BORETTSLAGET MÅKEVEIEN 9	Postboks 263	3251	LARVIK
Aud Fredriksen	Risøyveien 126	3290	STAVERN

Mottakerliste: